

9.9.2025

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunta tiistai 09.09.2025 klo 12.00 / HE 64/2025 vp / Asiantuntijapyyntö

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion erityisrahoitustoiminnasta ja sen järjestämisestä sekä siihen liittyviksi laeiksi

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki valtion erityisrahoitustoiminnasta ja sen järjestämisestä. Ehdotetun lain mukaan Finnvera Oyj:llä olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet toimia tehokkaasti valtion erityisrahoitusyhtiönä ja hoitaa yhtiön elinkeino- ja teollisuuspoliittista tehtävää.

Laissa säädettäisiin yhtiön tavoitteista, tehtävistä, rakenteesta sekä pääpiirteissään yhtiön käytettävissä olevista rahoitusraameista ottaen huomioon valtion riskinkantokyky. Samalla yhtiön rahoitusvalvonta siirretään Finanssi-
valvonnan tehtäväksi.

Keskeiset huomiot

Suomen Yrittäjät pitää hyvänä Finnveraa koskevan lainsäädäntökokonaisuuden uudistusta. Näkemyksemme mukaan valittu lainsäädäntömalli, jossa sääntely on puitelakimaisempaa, eikä lailla säädetä tarkkaan yksittäisten rahoitusinstrumenttien käyttämisestä, on toimiva ja ottaa huomioon toimintaympäristön muutosten nopeutumisen.

Suomen Yrittäjät korostaa sitä, että Finnveralla on keskeinen merkitys pk-yritysten kasvurahoituksen turvaamisesta. Finnveran toteuttama lainakokeilu mikroyrityksen kasvun rahoitukseen osoitti selvästi sen, että pienten yritysten markkinarahoituksen saannissa on merkittäviä puutteita.

Pk-yritysbarometrin mukaan aiempaa suurempi osa pk-yrityksistä kertoo markkinarahoituksen saatavuuden heikentyneen viime vuosien aikana ja yhä useampi yritys sanoo rahoituksen heikon saatavuuden olevan este yrityksen kasvulle. Erityisesti pienet työnantajayritykset ovat törmänneet kasvaviin haasteisiin saada markkinarahoitusta.

Vaikka tietystä näkökulmasta tarkasteltuna voidaan sanoa, että Suomessa yritysrahoitus kokonaisuutena toimii kohtuullisesti suhteessa joihinkin

muihin EU maihin ja rahoituksen haasteet kohdistuvat Suomessa vain pieniin, innovatiivisiin ja kasvuhakuisiin yrityksiin. On kuitenkin tärkeää tunnistaa, että tämä rajattu joukko yrityksiä käsittää yli 95 prosenttia kaikista suomalaisista yrityksistä.

Pk-yritysten rahoituksen saatavuus on heikentynyt ja yritysrahoitukseen on syntynyt merkittäviä markkinapuutteita. Yhtenä keskeisenä syynä tähän on finanssialaa koskevan sääntelyn voimakas kasvu viimeksi kuluneiden 15 vuoden aikana. Sen seurauksena pankkien mahdollisuudet rahoittaa esimerkiksi alkuvaiheen yritystoimintaa tai tavanomaista riskipitoisempia investointihankkeita ovat kaventuneet merkittävästi.

On selvää, että rahoitussääntely ja –valvonta sekä pankkien riskienhallintaperiaatteet ovat luoneet katvealueita pk-yritysten rahoituksen saatavuuteen. Tämä näkyy erityisen selvästi siinä, että viimeisten vuosien aikana yhä useampi pk-yritys on törmännyt niin sanottuun de-risking-ilmiöön, jossa rahoittaja pyrkii riskien hallitsemisen sijaan välttämään asiakkuuteen liittyvää riskiä. Käytännössä tämä on johtanut siihen, että pk-yritystä ei oteta ollenkaan asiakkaaksi.

Tilannetta pahentaa se tosiasia, että perinteisten talletuspankkien välinen pankkikilpailu on vähentynyt viime vuosina. Suomen markkinoilta on poistunut toimijoita ja moni paikallinen toimija on fuusioitunut osaksi suurempaa kokonaisuutta. Suomen pankkimarkkinat kuuluvat euroalueen keskittyneimpiin ja se näkyy kilpailun heikentymisessä. Tämän vuoksi yhä useammin pk-yritykset törmäävät siihen, että pk-yrityksen ei saa pankkipalveluja ja markkinarahoittajat eivät edes ota käsittelyyn niiden rahoitushakemuksia.

Jaamme näkemyksen siitä, että Finnveran on jatkossakin keskityttävä markkinapuutteiden paikkaamiseen korjaamalla yritysten markkinarahoitusjärjestelmän puutetta. Tämä periaate ei kuitenkaan saa vaikuttavan siihen, minkä tuotteiden avulla Finnvera tunnistettuja markkinapuutteita korjaa. Pk-yritykset tarvitsevat monipuolisesti erilaisia rahoitustuotteita.

Suomen Yrittäjät kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että pk-yritysten kasvun ja investointien rahoituksen turvaamiseksi Finnveran kotimaan rahoituksen kannalta on keskeistä, että valtio korvaa osan Finnveran luotto- ja takaus-tappioista, mikä osaltaan mahdollistaa Finnveran kaupallisia toimijoita suuremman riskinoton.

Näkemyksemme mukaan Finnveran valvontavastuun siirtäminen Finanssivalvonnalle on lähtökohtaisesti toteuttamiskelpoinen ratkaisu. Finnveran toimintaa tulee valvoa kattavasti, joten Finanssivalvonnan toimiminen valvojana on mahdollista, kun otetaan huomioon Finnveran erot luottolaitoksiin esityksen mukaisesti. Korostamme Finnveraan kohdistuvan valvonnan

olevan esityksen mukaisesti eriluonteista kuin Finanssivalvonnan perinteisesti luotto- ja rahoituslaitoksiin kohdistama valvonta.

Koska Finnveran valvonnasta aiheutuvat kustannukset kasvavat ja tulevat asiakkaiden kannettavaksi yhtiön itsekannattavuustavoitteen takia, pidämme tärkeänä Finnveralle määrättävän valvontamaksun suhteuttamista siihen, että Finanssivalvonnan tehtävät olisivat olennaisesti luottolaitosten valvontaa rajatummalla.

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
johtava ekonomisti